

Rakennus- ja ympäristövaliokunta
Byggnads- och miljöutskottet

liite / bilaga 1 / 5. §
RAKYMP 28.1.2025

Sipoon kunta
Ympäristönsuojeluviranomainen
PL 7
04131 Sipoo

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö 21.11.2024, UUELY/4010/2023

Asia Sipoon ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto ASM Kiviainespalvelu Oy:n YVA-selostus, Kivimäen maanlajitys ja louhinta Sipoossa

YVA-menettelyn soveltaminen hankkeeseen

Kivimäen maanlajityshanke on YVA-lain hankeluettelon mukainen, sillä alueen vuotuinen läjitysmäärä on yli 50 000 tonnia. Ylijäämämaan läjitys tässä laajuudessa tarvitsee aluehallintoviraston luvan. Otettava maa- ja kiviainesmäärä alittaa hankeluettelon kohdassa 2 b esitetyn vuosittain kiintokuutiomäärän ja pinta-alan, mistä syystä maa- ja kiviainesten otto itsessään ei käynnistä YVA-menettelyä, mutta sitä käsitellään osana läjityshanketta.

YVA-selostuksessa on todettu, että hankkeen kiviaineksenotto edellyttää maa-aines- ja ympäristölupaa. Mahdollisen jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään, voiko ympäristölupa olla yhteinen maa-ainesten otolle ja läjitykselle.

YVA-selostuksen hankevaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn aikana tiedot alueen maaperän pohjaolosuhteista ovat tarkentuneet, minkä takia toteuttamisvaihtoehtojen VE1:n ja VE2:n maanlajitystilavuutta ja pinta-alaa on esitetty pienennettäväksi siitä, mitä YVA-ohjelmassa on esitetty. Hankealueen läpikulkeva purouoma tulee säilymään

Rakennus- ja ympäristövaliokunta
Byggnads- och miljökommittén

28.1.2025

Asia X/Ärende X, liite 1 /
Bilaga 1/ xx § RAKYMP
28.1.2025

nykyisellään eikä sen päälle tule maanläjitystä niin kuin YVA-ohjelmavaiheessa on esitetty. Toteuttamisvaihtoehto VE0 on pysynyt samana, jolloin maanläjitys ja kiviainesten otto jätetään toteuttamatta ja alue metsitetään.

Maanvastaanottoalueen täyttötilavuus hankkeessa on vaihtoehdossa VE1 noin 3,17 milj. m³ctr ja vaihtoehdossa VE2 noin 1,8 milj. m³ctr. Alueilta otettava maa-ainesmäärät ovat kummassakin vaihtoehdossa yhteensä noin 999 000 m³ctr sisältäen pintamaat. Vuosittain otettava kiviaines määrä on keskimäärin noin 143 000 m³ctr. Arvion mukaan maa-ainesten ottaminen kestää yhteensä noin seitsemän (7) vuotta. Arvion mukaan pohjoisosan otto kestää vähintään vuoden ja eteläosan noin kuusi (6) vuotta.

Vaihtoehto VE1

Hankealueen pohjois- ja eteläpäädyistä louhitaan kiviainesta ja läjitetään ulkopuolelta tuotua maa-ainesta 7,17 ja 10,67 hehtaarin alalle. Pohjoispuolisen läjitysalueen maksimikorkeudeksi on suunniteltu 59 m mpy, ja eteläisemmän 61,7 m mpy. Korkeimmat lakikorkeudet kasvavat nykyisestä yli 10 metriä ja siirtyvät alle 200 metriä. Kiviaineksen louhinta on suunniteltu ulottuvan pohjoispäädyssä tasoon 27–27,5 m mpy ja etelässä tasoon 27–28,5 m mpy. Louhintataso jää hankealueen keskiosaa korkeammalle (puronuomaa ylemmäksi). Maanvastaanottoalueen käyttöikä on arvion mukaan noin 10 vuotta.

Vaihtoehdossa VE1 täytön on suunniteltu ulottuvan hankealueen keskiosiin. Alueella maaperä on savi- ja turvepitoista maata, joka ei ole kantavaa. Tällaiselle maaperälle läjittäminen aiheuttaa riskin painumille sekä mäensortumille. Läjityksen alle jäävä alue vaatii tältä osin massanvaihtoa kovaan pohjaan asti tai tuen rakentamista.

Vaihtoehto VE 2

Vaihtoehdossa VE2 hankealueen pohjoisen läjitysalueen ala on 4,66 ha ja eteläisen läjitysalueen ala 8,05 ha. Lakikorkeudet nousevat tasoon 51,9 ja 59 mmpy. Vaihtoehdon eteläosan laesta tulee vähemmän tasainen verrattuna vaihtoehtoon VE1 – tasalaet ovat alueen sivuilla, kun toisessa vaihtoehdossa tasainen lakialue on läjitysalueen keskellä. Vaihtoehdossa VE2 suunniteltu täyttö sijoittuu kanta-valle moreeni- ja kalliomaalle, jolloin painumariski on pieni. Maanvastaanottoalueen käyttöikä on arvion mukaan noin 7 vuotta.

Vaihtoehto VE0

Hanketta ei toteuteta ja alue säilyy nykyisen kaltaisena metsäalueena.

Rakennus- ja ympäristövaliokunta
Byggnads- och miljöutskottet

28.1.2025

Asia X/Ärende X, liite 1 /
Bilaga 1/ xx § RAKYMP
28.1.2025

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Arviointiselostuksessa on arvioitu vaikutukset kaavoitukseen ja alueiden käyttöta-voitteisiin, yhdyskuntarakenteeseen, maisemaan ja kulttuuriympäristöön, liiken- teeseen, lähialueen meluun, ilmanlaatuun, pohja- ja pintavesiin, kasvillisuuteen ja eläimistöön sekä mainittujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin.

Yhteenvedossa todettiin, että vaihtoehtojen VE1 ja VE2 toteutuessa hankkeella on vähäisen kielteisiä vaikutuksia kaikkiin tarkasteluihin osa-alueisiin. Jos hanke jää toteuttamatta, on sillä vähäisen myönteisiä vaikutuksia maisema- ja kulttuu- riympäristöön, yhdyskuntarakenteeseen, kasvillisuuteen ja eläimistöön ja ilmas- toon. Muihin arvoituihin vaikutuksiin hankkeen toteuttamatta jättämisellä ei ollut vaikutusta.

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunta kannattaa vaihtoehtoa VE0, jonka mukaan hanketta ei toteuteta ja alue säilyy nykyisen kaltaisena metsäalu- eena. Valiokunta viittaa yleiskaavan MLY-merkintään, jonka perusteella ky- seessä on metsätalousvaltainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä.

Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunta katsoo, että arviointiselostus kattaa olennaiset vaikutukset. Valiokunta pitää maaperään, kallioperään ja topo- grafiaan kohdistuvien vaikutuksien takia toissijaisista vaihtoehtoista VE2 ehdot- tomasti parempana kuin VE1, koska VE1 vaihtoehdossa pohjoisosan läjitykseen sisältyy suurempi riski maaperän painaumille ja sortumavaara läpi kulkevaan pu- roon. Jos läjitystä tehdään heikon kantavuuden alueella, on lupavaiheessa selvi- tettävä, onko alueella sulfidisavea, jolloin läjityksellä ja massanvaihoilla on suu- rempi vaara aiheuttaa pilaantumista hankealueen läpi kulkevassa purossa.

Hankkeen vaikutusten arvioinnissa on katsottu, ettei kiviainestenotto- ja läjitystoi- minta vaikuta alueen kehittymiseen tai nykyiseen maankäyttöön, eikä välillisesti- kään merkittävästi haittaa alueen nykyisiä harvoja toimijoita. On korostettu, että läjitysalue on virkistyskäytön kannalta vähäarvoinen muun muassa läheisen am- pumaradan aiheuttaman melun vuoksi.

Valiokunta katsoo, ettei arvioinnissa ole otettu riittävästi huomioon, että hank- keen vaatima louhinta on pitkäaikaista ja sillä on negatiivisia vaikutuksia ampu- maradan toiminnalle mm. pölyn ja melun kautta ja näin ollen myös alueen nykyi- selle virkistyskäytölle. Hanke lisää myös raskasta liikennettä Suomen metsästys- yhdistyksen (SMY:n) alueella olevalle rasi-tetielle. Tämä on sivuutettu kevyesti

Rakennus- ja ympäristövaliokunta
Byggnads- och miljökottet

28.1.2025

Asia X/Ärende X, liite 1 /
Bilaga 1/ xx § RAKYMP
28.1.2025

*ympäristöarvioinnissa. Raskaan liikenteen ohituspaikkojen riittävyyteen rasite-
tiellä ja odotus- ja pysäköintialueiden tarpeeseen Öljytien liittymän läheisyydessä
tulee kiinnittää huomiota lupavaiheessa.*

*Maanajot ja siihen liittyvä raskasliikenne tukkii liikenteen ja aiheuttaa vaaratilan-
teita tällä hetkellä ajoittain jo nyt Öljytiellä muiden alueella toimijoiden toimesta.
On hyvin todennäköistä, että tilanne tulee olemaan hyvin samankaltainen ASM
Kiviainespalvelu Oy:n maanlajitysalueen liittymässä, jos odotus- ja pysäköintialu-
eita ei suunnitella ja toteuteta huolellisesti. Valiokunta katsoo, että hankkeen ras-
kaalla liikenteellä on kohtalainen kielteinen paikallinen vaikutus.*

Arviointiselostuksen liitteenä olleessa meluvaikutusten arvioinnissa on todettu,
että eniten melua aiheutuu kiviainestuotannosta. Läjitystoiminnan melupäästö on
merkittävästi pienempi eikä siitä aiheudu oleellista melua ympäristön melulle
herkkiin kohteisiin. Meluntorjuntatoimenpiteiden on katsottu olevan tarpeellisia
lomarakennusten suuntaan.

*Valiokunta katsoo, ettei melumallinnuksessa ole huomioitu SMY:n ampumaradan
kivikoreja ja niiden melua heijastavaa vaikutusta eikä huomioitu, että louhinnasta
ja murskauksesta aiheutuu kivikoreista huolimatta pöly- ja meluhaittaa ampuma-
radan käyttäjille. Haettaessa lupaa kiviainestuotannolle tulee myös ampumara-
dan suuntaan esittää pölyn ja melun lieventämistoimenpiteitä ja niiden tarkkailu-
suunnitelmat.*

YVA-ohjelmassa annetussa yhteysviranomaisena lausunnossa on vaadittu, että
YVA-selostuksessa tulee esittää maanlajitysalueen laskeutusaltaiden riittävät vii-
vytysajat ja arvioida teholtaan parhaat rakenteet sekä vesistöön jatkossa johdet-
tavan maankaatopaikkaveden määrä ja laatu. YVA-selostuksessa on kuitenkin
esitetty, että laskeutusaltaat suunnitellaan tarkemmin jatkosuunnittelussa, mikäli
hanke etenee vaihtoehdon VE1 tai VE2 mukaisesti. Samoin on todettu, että suu-
rimmat vesistövaikutukset syntyvät läjitysalueen rakentamisvaiheessa ennen
kuin vesienhallintajärjestelmät ovat valmiit ja valunta- sekä kiintoainekuormitus-
ryöppyjä voi syntyä. Rakentamisvaiheessa tehdään maanrakennustöitä ja lisäksi
vesiä vastaanottavaa uomaa tarvittaessa perataan välittömästi purkupisteen ala-
puolelta, alueella kaivetaan uusia ojia ja nykyinen metsäautotietä parannetaan
uudeksi työmaatieksi. Nämä haitalliset vaikutukset vesistöihin voidaan vähentää
ajoittamalla työt vähävetiseen aikaan ja noudattamalla hyvä työtapoja. Virtaaman
ollessa pienimmillään kesäaikaan vaikutukset eivät ulotu kauaksi alavirtaan.

*Valiokunta katsoo, että YVA-selostuksessa ei ole riittävässä laajuudessa tuotu
esiin toimenpiteitä, millä puuron kohdistuvaa vesistökuormitusta vähennetään
hankkeen rakentamisvaiheen alussa. Pohjoisen läjitysalueen toteuttaminen vaatii
SMY:n ampumaradan hulevesireittiin muutoksia, joten toiminnalla on olennainen*

Rakennus- ja ympäristövaliokunta
Byggnads- och miljöutskottet

28.1.2025

Asia X/Ärende X, liite 1 /
Bilaga 1/ xx § RAKYMP
28.1.2025

vaikutus alueen ampumaratojen pintavesien tarkkailupisteisiin ja –suunnitelmiin. Valiokunta korostaa, että alueelta purkautuvien vesien vesienhallintajärjestelyt on toteutettava jo hankkeen alussa. Läjitystoiminnan laskeutusaltaiden mitoituksella ja toteutuksella on erittäin suuri merkitys ympäristöhaittojen ehkäisyssä. Lisäksi läjitysalueiden pinta- ja suotovesien purkupaikat tulee toteuttaa niin, että puron perkaus hankkeen aiheuttamasta liettymisestä voidaan suorittaa hankealueella eikä naapurikiinteistöllä ja tarve ojanperkaustoimille olisi mahdollisimman vähäinen.

Yhteenvedona voidaan todeta, että kiviaineksen otolla ja sen jälkeisellä läjityksen aiheuttamalla muutoksella on ennemminkin kohtalaisen kielteinen vaikutus lähi-alueen pölyyn, meluun, rasitetien raskaaseen liikenteeseen ja pintavesien kulureitteihin ja sitä kautta ampumaratojen vesien tarkkailuun kuin arviointiselostuksessa esitetty arvio pienestä kielteisestä muutoksesta.